

การถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

The Lesson Learned on the Preparation of the 17th Infantry Regiment, Phayao Province to Support the New Threat Situations

พงษ์สนธิ คุณนะลา

Pongsanit Kunnala

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Political and Social Sciences, University of Phayao

Corresponding Author, E-mail: pongsanit_koon@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อถอดบทเรียนความพร้อมของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ 2) เพื่อพัฒนาบทบาทของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสารโดยการใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ แบบสัมภาษณ์ รวมถึงวิธีสนทนากลุ่ม การอภิปรายวิจัยเป็นการศึกษาสถานการณ์แวดล้อม สภาพการดำเนินการของกรมทหารราบที่ 17 ที่นำไปสู่แนวทางการเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์

ผลการวิจัย พบว่า ประการแรก ด้านการถอดบทเรียน สรุปได้ดังนี้ 1) กองทัพมีความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบายและงบประมาณ 2) การจัดการกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมีปัญหาและอุปสรรค อาทิ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายในประเทศ และเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังมีการตื่นตัวน้อย 3) กองทัพไทยมีหน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วมตามยุทธศาสตร์ ตลอดจนการบูรณาการดำเนินงานของกองทัพร่วมกับทุกภาคส่วนอื่นอย่างเป็นระบบในการรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ 4) บุคลากรทางทหารที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง มีความคาดหวังว่า รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกทางทหารมีไม่เพียงพอหรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม

ใช้งาน 6) การปฏิบัติงานส่วนใหญ่ยังคงเป็นระดับผู้บริหารในการพยายามพัฒนาในรูปแบบ นโยบาย แต่ระดับผู้ปฏิบัติการยังขาดความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ประการที่สอง ด้านการพัฒนาบทบาท สรุปได้ดังนี้ 1) การนำนโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชนไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านวัฒนธรรม ศาสนา อัตลักษณ์ 2) บทบาทของผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

คำสำคัญ: การถอดบทเรียน; กรมทหารราบที่ 17; ภัยคุกคามรูปแบบใหม่;
จังหวัดพะเยา

Abstract

The objectives of this research are: 1) to visualize the lesson learned on the preparation of the 17th Infantry Regiment, Phayao Province to implement a new form of mission; 2) to develop the roles of the 17th Infantry Regiment, Phayao Province. This is based on a documentary research by collecting secondary sources, interview form, and focus group discussion. Research framework is based on a study of environment and the operational conditions of the 17th Infantry Regiment leading to the preparation of the situation.

The results of the research are that in term of lesson learned, it is summed up that: 1) the military have a policy and budget properly; 2) the administration of new threat situations has problems and barriers such as domestic legal restrictions and less alert officials in all sectors; 3) Thai military have a main department and joint agencies to follow the policy and integrate with all participators to support various situations; 4) the military who perform on a field trip expect government to support budget for the new threat situation; 5) equipment for military trainings is not enough; 6) the military administrators still develop the policy on practical work but executors lack the knowledge and performance clearly. In term of development of the roles, it is summed up that: 1) the operation of policy to help people does not have a negative impact on culture, religion, identity, and so on; 2) the roles of administrators

have given people the opportunity to participate in formulating the public policy.

Keywords: Lesson Learned; the 17th Infantry Regiment; the New Threat Situation; Phayao Province

บทนำ

กองทัพไทยมีหน้าที่รักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและพัฒนาประเทศ บทบาทการพัฒนาประเทศของทหารเป็นการพัฒนาตามสถานการณ์ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะผสมผสานระหว่างปัญหาและภัยความมั่นคงรูปแบบเก่ากับภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน และมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ การดำเนินงานแก้ไขปัญหาและภัยความมั่นคงรูปแบบเก่าเป็นเรื่องของการทหารโดยมีการปฏิบัติงานพื้นที่จังหวัดชายแดนเป็นหลัก ปัจจุบันพบว่า ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนระยะต่อไปประกอบด้วย การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาโรคระบาดตามแนวชายแดน และปัญหาอาชญากรรม

ข้ามชาติ เป็นต้น (สุพจน์ สุวรรณเตมีย์, 2553: 35-36)

อย่างไรก็ตาม การสิ้นสุดลงของยุคสงครามเย็น โลกได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ภัยคุกคามรูปแบบเดิมหรือภัยคุกคามตามแบบที่รัฐกระทำต่อรัฐ การลู่ล้าอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนรัฐอื่นที่เป็นภัยคุกคามทางทหารได้ลดน้อยลง ในขณะเดียวกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่ภัยคุกคามทางทหารมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นอย่างเข้มข้น การทหารในกระแสโลกปัจจุบันได้เกิดความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมาตั้งแต่เรื่องแนวคิดในการบริหารและการใช้เทคโนโลยีทางการทหารอันประกอบด้วย การปฏิวัติในกิจการทหาร (Revolution in Military Affairs: RMA) ด้วยการใช้วิทยาการสมัยใหม่ของวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการกิจการทหาร แนวคิดการบริหารกองทัพในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการเชื่อมโยงเทคโนโลยีในด้านยุทธโศปกรณ์สมัยใหม่เข้ากับการบริหารแบบผสมผสาน เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรม

ทางทหารที่ให้เกิดประโยชน์และความได้เปรียบคู่สงคราม การปฏิบัติการทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม (Military Operations Other Than War: MOOTW) หากแต่เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นคง เกิดเสถียรภาพ และเกื้อกูลต่อการสร้างพลังอำนาจของชาติให้เข้มแข็ง กิจกรรมดังกล่าวมีหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบรรเทาภัยพิบัติการช่วยเหลือประชาชน การพัฒนาประเทศ การรักษาและฟื้นฟูสภาวะแวดล้อม การดำเนินกิจกรรมการสร้างผลผลิตให้แก่ชาติและการให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในกิจกรรมทางทหาร ทั้งนี้ เป็นการนำศักยภาพของทหารมาใช้ในการยามประเทศอยู่ในภาวะปกติ และเป็นการพัฒนากำลังทหารในด้านความพร้อมที่จะปฏิบัติการและใช้เครื่องมือที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

อย่างไรก็ตาม บทบาทของทหารในกองทัพไทย ในการเผชิญปัญหาทั้งในการปกป้องอธิปไตยของชาติ และการนำไปแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีใช้รูปแบบทางทหาร มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 52

ความว่า “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพ แห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560: 14)

ยุทธศาสตร์ในการป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเป็น 2 ลักษณะ (กองทัพบก, 2558) คือ 1) ภัยคุกคามแบบดั้งเดิมเป็นภัยคุกคามทางทหารที่ต้องใช้กองทัพเป็นกลไกในการแก้ปัญหา และ 2) ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ คือ ปัญหาการล่องละเมิดพระบรมเดชานุภาพ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความแตกแยกของคนในชาติ ปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาโรคระบาด

จากยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทหารเป็นกำลังหลักในการป้องกันอธิปไตยของประเทศ นอกจากนี้จะเป็นหน่วยงานที่ใช้กำลังในการเผชิญภัยคุกคามทางทหารแล้ว ยังจำเป็นต้องเตรียมกำลังในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่มีการก่อตัวและได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปตามสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยทั้งสภาพบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งแนวโน้มภัยคุกคามรูปแบบใหม่จะเป็นภัยที่มีความสลับซับซ้อน หลากหลายมิติร่วมกัน ซึ่งภัยคุกคามนี้จะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างสังคมไทยโดยตรง ดังนั้น การพัฒนาการฝึกเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จึงเป็นการสร้างความพร้อมให้กับหน่วยทหารและกำลังพลในการที่จะรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรมทหารราบที่ 17 เป็นหน่วยทหารราบเบาของกองทัพไทย โดยขึ้นตรงกับกองพลทหารราบที่ 7 ดำเนินยุทธการหลักของกองทัพในด้าน การป้องกันประเทศ พิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติ การช่วยเหลือประชาชน และเสริมสร้างประโยชน์สุขให้ประชาชน จากสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า ภัยคุกคามต่อความมั่นคงและความเป็นอยู่ของประชาชนมี

หลากหลายรูปแบบ เช่น ปัญหายาเสพติด ภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น ทหารจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการป้องกันและปราบปรามเพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชน โดยภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่จังหวัดพะเยา ได้แก่ สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน สถานการณ์น้ำท่วม เป็นต้น ซึ่งทหารถือเป็นกำลังสำคัญที่เข้าไปช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา เพื่อปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. เพื่อพัฒนาบทบาทของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัย โดยอ้างอิงข้อมูลจากงานวิจัยเอกสาร โดยการใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิที่มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้ว เพื่อศึกษาความพร้อมของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้วยแนวคิดการวิเคราะห์สถานการณ์ที่

เรียกว่า PESTLE Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านเทคโนโลยี 5) ด้านกฎหมาย และ 6) ด้านสภาพแวดล้อม จากนั้นได้นำตัวแบบทางทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ: ตัวแบบเชิงบูรณาการ เพื่ออธิบายลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ 2) ปัญหาด้านการควบคุมหรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานรวมเพียงใด 3) ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง 4) ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องที่เน้นการเผชิญหน้า การแสวงหาความสนับสนุน การเจรจาต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรหรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ และ 5) ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

นอกจากนี้ ยังใช้แบบสัมภาษณ์ในการสอบถามข้อมูลจากนายทหารระดับปฏิบัติการและนายทหารประจำการ รวมถึงวิธีการ

สนทนากลุ่มเพื่อแสวงหาข้อมูลเชิงลึก ทั้งนี้ เพื่อค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยนำแนวคิดกระบวนการเรียนรู้ชุมชนที่เป็นความร่วมมือกันคิดและพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเองได้ด้วยทรัพยากรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสมรรถนะของชุมชนที่สามารถปฏิบัติได้จริงและประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบของการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนประกอบด้วย 1) การรวบรวมคน 2) การระดมสมองเพื่อระดมความคิด 3) รวมพลังการจัดการตามแผนงานและบทบาทหน้าที่ที่กำหนด 4) ร่วมสรุปบทเรียนเพื่อสร้างพลังปัญญาเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และ 5) ร่วมรับผลจากการกระทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีความสุขจากการทำงานร่วมกัน

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ประการแรก การถอดบทเรียนความพร้อมในการปฏิบัติงานภายใต้รูปแบบการฝึกทางทหารของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่นั้น จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและบุคลากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจริงเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ได้ให้

ข้อคิดเห็นที่สรุปเป็นบทเรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ในระดับกองทัพมีความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย ทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการทหารได้รับการเข้าถึงการสื่อสารเป้าหมายของหน่วยบัญชาการอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การประชุมร่วมกัน การเผยแพร่ข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ของนโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น รวมถึงได้รับความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ กฎระเบียบ และคำสั่งเพื่อให้ข้าราชการทหารระดับล่างมีความชัดเจนว่าต้องดำเนินกิจกรรมอย่างไร จากข้อค้นพบจัดได้ว่า ความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบายจะส่งผลให้นโยบายไปปฏิบัติบรรลุความสำเร็จ

2) การจัดการกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมีปัญหาและอุปสรรค อาทิ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ทรัพยากรของประเทศ และเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมีการตื่นตัวน้อย ในขณะที่การแสดงบทบาทของกองทัพไทยที่ผ่านมา กองทัพก็ประสบปัญหาและข้อจำกัดเช่นกัน โครงสร้างการจัดตั้งได้อิงอยู่กับภารกิจป้องกันประเทศเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีกฎหมายรองรับให้อำนาจ

ของกองทัพในการบริหารจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ บุคลากรในสังกัดเห็นความสำคัญและจำเป็นของการฝึกทางทหาร ในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แต่การได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการฝึกทางทหารในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

3) กองทัพไทยในฐานะหน่วยงานความมั่นคงหลักของชาติที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งการเป็นหน่วยงานหลัก และ หน่วยงานร่วม ตามยุทธศาสตร์ฯ ตลอดจนแนวทางในการบูรณาการดำเนินงานของกองทัพร่วมกับทุกภาคส่วนอื่น ๆ อย่างเป็นระบบในการรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวทางเตรียมความพร้อมแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานตามกรอบของยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ดังต่อไปนี้

- 1) สภาพการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคง
- 2) สภาพปัญหาในการเตรียมความพร้อมของไทย
- 3) กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ
- 4) ประเด็นยุทธศาสตร์
- 5) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

4) บุคลากรทางทหารที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง มีความคาดหวังว่า รัฐบาลควรสนับสนุน

งบประมาณให้เพียงพอต่อการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในองค์การ ผู้บังคับบัญชาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงได้มีส่วนร่วมในการเสนองบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

5) ส่วนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกทางทหาร ในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่อยู่อาจมีไม่เพียงพอ หรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและของประเทศชาติได้ ดังนั้น หน่วยงานและผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรตรวจสอบเครื่องมือหรืออุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา และควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและใช้จริงให้เพียงพอต่อการใช้งาน

6) การพัฒนาการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ ยังคงเป็นในส่วนของระดับผู้บริหารในการพยายามพัฒนาในรูปแบบ นโยบาย ในการติดตามภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แต่ในระดับผู้ปฏิบัติการ ยังขาดความรู้ และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน แต่บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกทางทหาร เพื่อรองรับ

สถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ยังไม่ดีพอ ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดของกองทัพ เนื่องจากกองทัพเป็นหน่วยงานความมั่นคงของประเทศชาติ การวางแผนดำเนินงานต้องการความลับเป็นพิเศษ ไม่เหมือนกับการบริหารจัดการหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้ กองทัพอาจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นหรือเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจริงต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกยุคปัจจุบัน เพื่อให้บุคลากรได้รู้สึกรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของแผนดำเนินการของกองทัพ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ

ประการที่สอง การพัฒนาบทบาทของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ในการปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่พบว่า บทบาทของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยามีส่วนช่วยในการพัฒนาวิถีชีวิตประชาชนอย่างมาก ซึ่งสามารถสรุปในประเด็นต่อไปนี้ 1) การนำนโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชน ไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเรื่องวัฒนธรรม ศาสนา อัตลักษณ์ เป็นเรื่องทีละเอียดอ่อน แต่จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าเรื่องวัฒนธรรม ศาสนาและการสื่อสาร ไม่เป็นอุปสรรคในการนำ

นโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชน อาจเป็นเพราะการนำนโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ไม่ได้ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงประชาชนในพื้นที่ยังสามารถดำรงชีวิตตามวิถีของตนเองได้ด้วยเช่นเดียวกัน ทำให้นโยบายได้รับการยอมรับจากประชาชน ผู้ปฏิบัติหน้าที่จึงสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างราบเรียบ ไม่โดนขัดขวางจากชาวบ้าน ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จตามมา 2) บทบาทของผู้บริหารนั้นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ แม้ว่าบางอย่างจะเป็นข้อมูลความมั่นคงของประเทศซึ่งต้องจำกัดเป็นชั้นความลับและแม้จะมีการเรียกร้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะมากขึ้น แต่อย่างน้อยผู้บริหารเองก็ไม่ได้ปิดกั้นโอกาสในการมีส่วนร่วมแต่อย่างใด

อภิปรายผล

จากประเด็นที่กล่าวมา ขออภิปรายตามลำดับผลการวิจัย ดังนี้ ประการแรก การถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อม พบว่า 1) ระดับกองทัพบกมีความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย เพราะข้าราชการทหารได้รับ

การเข้าถึงการสื่อสารเป้าหมายของหน่วยบัญชาการอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคาร์ล ฟานฮอร์น และโดนัลด์ ฟาน มิเตอร์ (Van Horn and Van Meter, 1976) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติครอบคลุมกิจกรรม ทั้งที่กระทำโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ กำหนดไว้ล่วงหน้าจากการตัดสินใจนโยบาย และสอดคล้องกับเออร์วิน ฮาร์โกรฟ (Hargrove, 1983) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความหมาย 2 นัย คือ การดำเนินการตามเจตนารมณ์ของนโยบายและการยินยอมทำตาม (Compliance) นโยบายและการปฏิบัติเป็นงานประจำขององค์กร

2) การจัดการกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมีปัญหาและอุปสรรค อาทิ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ทรัพยากรของประเทศ และเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมีการตื่นตัวน้อย ในประเด็นนี้ จะเห็นว่าปัจจุบันทหารมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทั้งยามสงบและยามเกิดสงคราม โดยภัยคุกคาม

ความมั่นคงในปัจจุบันหาใช่เฉพาะการ
ก่อการร้ายหรือสงครามไม่ ดังนั้น
ทรัพยากรบุคคลในกองทัพต้องมีความ
พร้อมทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่
จำเป็นในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน
และรองรับการเกิดภัยคุกคามรูปแบบ
ใหม่ โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญ
ของการเตรียมความพร้อมและได้มีการ
กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เป้าหมาย
เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ดำเนินการและ
กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน
ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การ
เตรียมพร้อมแห่งชาติ อันจะทำให้มี
ความชัดเจนในการเตรียมความพร้อม
ของหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ และ
สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว
ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับ
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะต่อไป
โดยเริ่มมีผลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม
2557 เป็นต้นไป

3) กองทัพไทยในฐานะ
หน่วยงานความมั่นคงหลักของชาติที่มี
ส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งด้วยการเป็น
หน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วมตาม
ยุทธศาสตร์ฯ ตลอดจนแนวทางการบูร
ณาการดำเนินงานของกองทัพร่วมกับ
ทุกภาคส่วนอื่น ๆ อย่างเป็นระบบใน
การรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ตาม
แนวทางเตรียมความพร้อมแห่งชาติให้
มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานตาม
กรอบของยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อม

แห่งชาติฯ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบ
แนวคิดยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อม
แห่งชาติว่า การเตรียมทรัพยากร
มนุษย์ให้มีภูมิคุ้มกันเป็นรากฐานสำคัญ
ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ให้มีภูมิคุ้มกันภัยความมั่นคง
และสาธารณภัย โดยเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อม
ในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาคและ
ประเทศ ในการเตรียมความพร้อมและ
บริหารจัดการในมิติการป้องกัน การมี
ข้อมูลการมีระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือน
การจัดการเมื่อคาดว่าจะเกิดภัย ขณะ
เกิดภัย และ หลังเกิดภัย โดย
กระบวนการเรียนรู้ถ่ายทอดสั่งสม
ประสบการณ์ บทเรียน และ
กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน
รัฐกับทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน
เพื่อเตรียมความพร้อมร่วมกันของคน
ในชาติ โดยเฉพาะภัยที่มีสาเหตุจาก
มนุษย์ถือเป็นการเตรียมพร้อมที่สำคัญ
ที่สามารถวางแผนเพื่อป้องกันหรือลด
ผลกระทบจากภัยดังกล่าวได้ (หัสยา
ไทยานนท์, 2559) และสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของกฤษณะ นันทะวิชัย
(2560) ได้ศึกษาการพัฒนากำลังพลกับ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
หน่วยงาน พบว่า การพัฒนากำลังพล
เป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
หน่วยและนำหน่วยไปสู่ความสำเร็จ

กองทัพบก จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพล โดยการบริหารทรัพยากรบุคคลของกองทัพบกนั้น จะต้องบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของกองทัพบก และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพบก การสรรหาและคัดเลือกกำลังพลจะต้องให้ได้คนดีและมีขีดความสามารถ ให้การฝึกอบรม พัฒนา ผ่านหลักสูตรต่าง ๆ ให้การศึกษาที่เน้นการเพิ่มเติมทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับอนาคต เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ให้การฝึกอบรมระเบียบ วินัย การปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหาร มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของกำลังพลที่ยุติธรรม มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับผลการปฏิบัติงานจริง ๆ มีการจัดการสวัสดิการกำลังพลให้เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งกองทัพบกควรกำหนดเป้าหมายในการพัฒนากำลังพลเป็นรายบุคคลให้มีคุณลักษณะ ขีดความสามารถ สำหรับการปฏิบัติภารกิจในอนาคตอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพิมล รณินิธย์ (ม.ป.ป.) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร คือ ตัวกำลังพล (กำลัง

พลยังขาดความรู้ความเข้าใจงานที่ต้องปฏิบัติ กำลังพลบางส่วนเข้ามารับราชการโดยใช้ระบบอุปถัมภ์ทำให้คุณวุฒิไม่ตรงกับงานที่ต้องปฏิบัติ และกำลังพลไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน) สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นพบว่า 1) ส่งเสริมให้กำลังพลเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ 2) ให้หน่วยงานมีการจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการปฏิบัติงาน โดยมีการทดสอบประเมินผล และนำผลที่ได้มาประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง 3) รมรณรงค์ ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อให้กำลังพลมีสุขภาพแข็งแรง

4) บุคลากรทางทหารที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง มีความคาดหวังว่า รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา มีสอดคล้องกับแนวคิดของสมยศ นาวิการ (2545: 1) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการของการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างเข้มข้นของบุคคล ใช้

ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ นันทะวิชัย (2560) ได้ศึกษาการพัฒนากำลังพลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ผลการวิจัย พบว่า ในปัจจุบันสภาวะแวดล้อมในด้านต่าง ๆ มีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดภัยคุกคามใหม่ ๆ ที่มีความซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรวดเร็ว กองทัพบกได้จัดหายุทธศาสตร์กองทัพบกและมีการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยเพื่อให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น แต่จำกัดด้วยงบประมาณและอัตราของหน่วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพิมล ธรนิธย์ (ม.ป.ป.) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร คือ งบประมาณ (งบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เงินเดือนข้าราชการไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ)

5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกทางทหาร ในการรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีอยู่อาจมีไม่เพียงพอ หรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและของประเทศชาติได้ สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของพรพิมล ธรนิธย์ (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาภารกิจ ปัญหาอุปสรรคแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์กำลังพลการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร วัสดุอุปกรณ์ (มีการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่ทันและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน)

6) การพัฒนาการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ ยังคงเป็นในส่วนของระดับผู้บริหารในการพยายามพัฒนาในรูปแบบ นโยบาย ในการติดตามภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แต่ในระดับผู้ปฏิบัติการยังขาดความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล ธรนิธย์ (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาภารกิจ ปัญหาอุปสรรคแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์กำลังพลการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลการวิจัย พบว่า

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารเกิดจาก 4 ด้าน คือ ตัวกำลังพล (กำลังพลยังขาดความรู้ความเข้าใจงานที่ต้องปฏิบัติ กำลังพลบางส่วนเข้ามารับราชการโดยใช้ระบบอุปถัมภ์ทำให้คุณวุฒิไม่ตรงกับงานที่ต้องปฏิบัติ และกำลังพลไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน) งบประมาณ (งบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เงินเดือนข้าราชการไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ) วัสดุอุปกรณ์ (มีการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่ทันและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน) และการบริหารจัดการ (ปัญหาการบรรจุกำลังพลได้จำนวนน้อย กำลังพลที่มีอยู่ต้องรับภาระงานมากขึ้น ปัญหาการพิจารณาความดีความชอบ) สำหรับแนวทางการแก้ไข ปัญหา พบว่า 1) ส่งเสริมให้กำลังพลเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ 2) ให้หน่วยงานมีการจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการปฏิบัติงาน โดยมีการทดสอบประเมินผล และนำผลที่ได้มาประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง 3) รณรงค์ ส่งเสริมการออก

กำลังกายเพื่อให้กำลังพลมีสุขภาพแข็งแรง

ประการที่สอง การพัฒนาบทบาท พบว่า 1) การน่านโยบายไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชน ไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2543) ได้สรุปว่าขั้นตอนการน่านโยบายไปปฏิบัติมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกนโยบายของผู้มีอำนาจกำหนดนโยบาย ซึ่งผู้มีอำนาจกำหนดนโยบายจะพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติก่อนทางเลือกที่ไม่สามารถมั่นใจได้ว่า จะนำไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้ เพราะการเลือกทางเลือกนโยบายเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้กำหนดนโยบายและสร้างความศรัทธาและความนิยมจากประชาชนต่อความสำเร็จของการน่านโยบายไปปฏิบัติได้มาก

2) ผู้บริหารของหน่วยงานด้านการทหารได้ให้โอกาส และการเรียกร้องให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะมากขึ้น ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิชัย สีดา (2553) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการน่านโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัด

ชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ: ศึกษากรณี
ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัด
ปัตตานี พบว่า ระดับความคิดเห็นของ
ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร
และข้าราชการฝ่ายปกครองในจังหวัด
ปัตตานีต่อสภาพสถานการณ์ใน
ปัจจุบัน ภายหลังการนำนโยบาย
เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ อยู่ใน
ระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายด้านโดย
เรียงลำดับสูงสุดไปน้อยสุดจะได้ ดังนี้
ด้านเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความ
ไม่สงบ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สินและด้านการมีส่วนร่วมในการ
แก้ไขปัญหาของประชาชน 3) ปัจจัยสู่
ความสำเร็จในการนำนโยบาย
เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติทุกด้าน ส่งผล
ต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไป
ปฏิบัติทุกด้าน

นอกจากนี้ ในการใช้เครื่องมือ
วิเคราะห์แบบ PESTLE Analysis ทำ
ให้ทราบภาพรวมของประเด็นการถอด
บทเรียนและบทบาที่ที่จะพึงพัฒนา
ต่อไป ดังตารางนี้

ประเด็นการ วิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
1) ปัจจัย ด้านการเมือง (Politics/Policy: P)	ในระดับรัฐบาลการจัดการกับ ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยัง มีปัญหาและอุปสรรค อาทิ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายใน ประเทศ ความร่วมมือระหว่าง ประเทศ ทรัพยากรของประเทศ และเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบ ใหม่ยังมีการตื่นตัวน้อย ในขณะที่ ระดับกองทัพบกมีความชัดเจนใน เป้าหมายของนโยบาย ทั้งนี้ เพราะข้าราชการทหารของกรม ทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ได้รับการเข้าถึงการสื่อสาร เป้าหมายของกองทัพอย่างเป็น รูปธรรม
2) ปัจจัย ด้านเศรษฐกิจ (Economy: E)	งบประมาณสนับสนุนในการฝึก ทางทหาร ในการรองรับ สถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบ ใหม่มีความเหมาะสมเพียงพอ
3) ปัจจัย ด้านสังคม (Social: S)	กำลังพลบางส่วนอายุยังน้อย ยังไม่มีประสบการณ์เข้าถึง ปัญหาต่าง ๆ ในสถานการณ์ภัย คุกคามรูปแบบใหม่ ทั้งบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญมีน้อย กำลังพลใน ส่วนปฏิบัติยังขาดแนวทางการ ปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งส่วนใหญ่เป็น รูปแบบนโยบาย กำลังพลระดับ ปฏิบัติการมีภารกิจมากมาย ทั้ง ภารกิจหลักและภารกิจรอง รวมถึงภารกิจช่วยเหลือ ประชาชนตามสถานการณ์ มี ความอ่อนล้าและขาดความ กระตือรือร้น

4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology: T)	วัสดุอุปกรณ์มีน้อย ได้รับไม่เพียงพอหรือไม่ได้รับการอนุมัติเมื่อร้องขอไป เช่น วัสดุอุปกรณ์สำนักงานของ บก. หน่วยฝึกทหารใหม่ เป็นต้น อุปกรณ์บางส่วน เช่น เครื่องติดตามตรวจสอบสัญญาณโทรศัพท์ (ไว้ติดตามตัวบุคคลเป้าหมายลายเส้น) ซึ่งไม่มีใช้ในหน่วยงานทหาร จึงต้องประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงอำนาจหน้าที่ขอบเขตและอุปกรณ์บางอย่างล้าสมัย
5) ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal: L)	ไม่มีกฎหมายรองรับให้อำนาจของกองทัพในการบริหารจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่
6) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environment: E)	ส่วนใหญ่ยังคงเป็นในส่วนของระดับผู้บริหารในการพยายามพัฒนาในรูปแบบ นโยบาย ในการติดตามภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แต่ในระดับผู้ปฏิบัติการยังขาดความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน

ตาราง 1 ทฤษฎีวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกแบบ PESTLE Analysis

สรุป

จากการค้นคว้าข้อมูลเอกสาร รายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานภายใต้รูปแบบการฝึกทางทหารของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา เพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในการรองรับ

สถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ประกอบด้วย 4 มิติ ดังต่อไปนี้

1) มิติกองทัพ ในฐานะการนำนโยบายมาปฏิบัติที่ต้องจัดการกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ยังมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น กองทัพควรจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับภารกิจอย่างชัดเจน สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการฝึกเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพิ่มค่าตอบแทนให้กับกำลังพลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ใช้งบประมาณบริหารตรงกับความเป็นจริง กระจายงบประมาณให้หน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด และให้ได้รับการเข้าถึงการสื่อสารเป้าหมายของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2) มติกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ผู้บังคับบัญชาทุกลำดับชั้น กำกับดูแลการฝึกให้มีผลสัมฤทธิ์ไปในทางเดียวกัน การวางแผนและจัดการตามรูปแบบและประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องตามสถานการณ์ ควรเตรียมพร้อมภัยคุกคามทุกรูปแบบ ผู้บังคับหน่วยต้องมีการวางแผน จัดหาอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ จัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อภารกิจ ตลอดจนจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีคุณภาพ พร้อมปฏิบัติการกิจได้ตลอด

24 ชั่วโมง ให้อิสระแก่หน่วยรอง เน้นการปฏิบัติในหน้าที่การป้องกันประเทศ ไม่เน้นการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างบารมีส่วนบุคคลหรือพวกพ้อง

3) มิติหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่ต้องพิจารณาถึงการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องและจำเป็น สร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญ คือ ความต่อเนื่องในการปฏิบัติ จึงจะนำไปสู่การเตรียมความพร้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เป็นการนำศักยภาพของกำลังทหารมาใช้ประโยชน์ในยามที่ประเทศอยู่ในภาวะปกติ รวมทั้งเป็นการพัฒนากำลังทหารให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติการและใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย ดังนั้น การสนับสนุนและความร่วมมือจากกลุ่ม ภายนอกหน่วยงาน จำเป็นต้องมีการจัดประชุมหรือติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานทั้งหน่วยงานภาครัฐอื่น รัฐวิสาหกิจ เอกชน เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้รับความช่วยเหลือและได้รับความร่วมมือได้เป็นอย่างดี

4) มิติพลเรือนที่ได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ กรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา ควรร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและ

เอกชน ในการปลูกฝังและพัฒนาจิตใจของสมาชิกในสังคมให้มีคุณธรรม ซึ่งจะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมและปัญหายาเสพติด การให้ความรู้และส่งเสริมกิจกรรมด้านต่าง ๆ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีโอกาสได้รับความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองเพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น ควรจัดให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและจัดให้มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติหน้าที่โดยมีประชาชนเข้ามารับฟังด้วย เพื่อให้เห็นถึงความพร้อมของกรมทหารราบที่ 17 จังหวัดพะเยา เพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังภาพต่อไปนี้

รูป 1 Guidelines for Preparing for Supporting the New Threat Situations of 17th Infantry Regiment in Phayao Province

บรรณานุกรม

- กฤษณะ นันทะวิชัย. (2560). การพัฒนากำลังพลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยกองทัพบก.
- กองทัพบก. (2558). *ภัยคุกคาม*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2559, จาก http://www.rta.mi.th/newweb/rta_organize.php
- พรพิมล รัตนธัญ. (ม.ป.ป.). ปัญหาในการปฏิบัติงานของกำลังพลศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก*, 6 เมษายน 2560.
- ศูนย์บัญชาการทหารบก กองบัญชาการกองทัพไทย. (2555). *ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง*. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในความรับผิดชอบของกองทัพไทย. กรุงเทพมหานคร: หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2543). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ*, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- สุพจน์ สุวรรณเตมีย์. (2553). *การดำเนินงานพัฒนาประเทศของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: วารสารทหารพัฒนา.
- หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย. (2551). *หนังสือครบรอบ 46 ปีหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย*. กรุงเทพมหานคร: หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย.
- หัสยา ไทยานนท์. (2559). บทบาทกองทัพต่อยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2557-2561. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*. 7 (3), 13-23.
- อิทธิชัย สีด้า. (2553) *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

- Hargrove, E. C., (1983). The Search for Implementation Theory. In Zeckhauser, R. J. and Leebaert, D., eds. *What Role for Government?: Lessons from Policy Research*, (pp. 280-294). Durham, N.C.: Duke Press Policy Studies.
- Van Horn, C. E. and Van Meter, D. S., (1976). The Implementation of Intergovernmental Policy. In Jones, C. O. and Thomas, R. D., eds. *Public Policy Making in a Federal System*. California: Sage Publications, Inc.
- Van Meter, D. S. and Van Horn, C. E. (1975). The Policy Implantation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society*. 6 (4), 445-448.